

Jutä iqu tuwanuä äqäkqe Yätamakqä kuknuä hijuiqänä iquvi

Kuknui tuwanuä tqueni, 2 Pitä iquegetäni, asänäni. Iqu Goti Iqueqä qokä-apäkä, ämaqä kuknuä änguä we-hunqä iinqä mäkä-iqä iquauqä kuknui, qätä mäwiyqä ipnqä, ätätä äqäkqe. Tuwanui tiinjä ätnänä. “Kuknuä änguä we-hunqä-täni, Goti Iqu ämaqä Iqueqänänqä atäunuä ikqä iqune, quuvqä heqiyatunquä änätapkqe. Iwä kuknuä iqu qui imäkñqänqä, heqä quuvqä heqiyqe a yänänäqñqä qätätpnqe.” (Jutä 1:3)

Jutä iqu, tuwanuä tquenqä kuknuä ätkqenqä

¹ Nyi Jisasi Kraisi Iqueqä wäunuä-wiyqä, Jemisi iqueqä kängua Jutä* iqunä, nyi tuwanuä tä, ämaqä Goti Iqu tääqä etätmakqä, henyñqä äqäyqä. Henyqe, Goti neqä Apiqu kiinjä winğanji, ga he Jisasi Kraisi Iquesa qui mimäkñqä äpmenä. ² Goti Iqu suqä qeqä wutqetä, äwqä hanuä imbu pmeqetä, itanğa huiziunqä kiinjä äwinqetäni, hesä hävemnäqñqä witätñqä emäkänä.

---

* **1:1** Matiu 13:55 iunji, Nasäretqätanä iqua Jisasi Iqueqä kängua hñqueqä yoqe, ‘Jutasi iqueyqä’ änyuätukuwi. Iqu kängua asä iqueyi.

Ämaqä, kuknuä we-hunqä-tänä iqutä, mäkä-hunqä iquauŋqe

³ Nqä nyämaqä kiinjä änyinätŋqä iqunenä, nyi henyqe, tuwanui, Goti Iqu ne eeqänäŋi, qui mimäkŋqä aŋgumä hänä inaqumuatätŋqenqä tmqä, aañä kiinjä änyinŋaŋgi qämätmä itŋqä-qe, iwä tänŋaŋi, nyi kŋui huiziquenqä nyiyqanŋi, yänänäqŋqe tii ätätmä äqiyqä. Kuknuä aŋguä we-hunqä-täŋi, Goti Iqu ämaqä Iqueqänänqä atäunüä ikqä iqune quuvqä heqiyatunquä änätapqqe. Iwä kuknuä iqu qui imäkŋqänqä, heqä quuvqä heqiyqe a yänänäqŋqä qätätŋqe.

⁴ Ämaqä hŋqua, ne iquauqä quuvqä heqiyqe yoqä mäwqueqä iququä iqua, qu ae äyapquwä, ga quuvqä eqiyätunquä iquneuä awä imä äpmenä. Qu Goti Ique tuwä äwiyäpu, “Goti Iqu nenyqä qeqä wutätä, haŋä-iqä mänätapqä, aŋguinä hiŋgi nätapänqiyä” ätäpu, quwqä äwiŋqä duta suqä quvqänänä imäkätqänä. Ga qu Jisasi Kraisi Iquenyqe, “Neqä Naqä Ämäneyqä Iquenyä qänaknä vqänqe, oeyqä” ätätqänä. Ämaqä iinjä iquauŋqe, Goti Iqu qänŋanä, “Nyi qunji kuknuä ämitätmä, haŋä-iqä meqä-tänä inŋisanqä dowatmniqeqä” ätkqe.

⁵ He näqŋqä qäyu etanŋuwä-qe, nyi he kŋuä aŋgi etäsämänqä tii etqä. Naqä Iqu Israitqä iquau hänä iqumuatätä, Isipäta ätuma qäyä äpkqä-qe, qänakndaŋi ämaqä qutanä quuvqä maeqiyqä iqanŋuwä iquauŋi, Iqu qui äyä äwimäkkqe. ⁶ Huizi, enätqä hŋquaunji, wäunüä Goti Iqu äwikqeunji mämiqä ipu, quwqä aŋä pmeqe ävämeqanŋuwänŋga, Goti Iqu, guä woyqä

mändakmäuqä yäniqetä äkiqiyäutä, heawiqä naqänänjä imä äpmuatekqe. Iqu quñi, hiunji naqänänjä, Iqu eeqänänjiu kukñuä mitqänğanqä, iu äpmuatetä ämitqäuä. ⁷ Itanğa qutä asänänjä huiziqu, ämaqä anä-himqä Sotomätä, Gomoratä, ä huizi qäqiqi ämätngäwäñuwä iu pmeqä iqua, suqä huiwä yanä-inqä Goti Iqu änätapkqe, tuwä äväpu, huitanä-huitanä imäkqa äuminuwitanji, Goti Iqu quñi, Iqueqä kimanji, tä hea ique-ique sqä iu pmetpñqä ändowatkqe. Hanä-iqä qu ämakuwi äqunätanä, suqä qu iminuwä ii, miqä yatunquä diñqä imäkkqe.

⁸ Ämaqä ii iminuwä-panä asä iinji, ämaqä, neyaqä awä imä äpmeñuwä iquauñqä etqä iqua, qu suqä huitanä-huitanä kiñjä wiñğanji imäkäpiyitanji, quwqä huiwiunji piyanä-weqä imäknäpu, huizi iqueqä yäpä imä mäpmeqä, hñgisa itquepu, ga enätqä yoqä naqä-tänjä iquauñqe, kukñuä quvqä ätäpu itqänä. ⁹ Enätqä iquauqä naqä Maikoli iqu, Setänä Goti Iqutä mäkä-huñqä iqutä, “Mosisi iqueä huiwi, tqu metñqäwä?” ätnäsinyä, manä mäkä äunäsiyanğanji, iqu kiqä-kiuä Setänä ique kukñuä mitätñqä, kukñuä quvqä hui mätquä itä, “Naqä Iqu, Iqueqä-kiuä äkasuwä ktänqiyä” ätukqe. ¹⁰ Iinjä etanji, ämaqä iinjä iqua, nätmätqä äki-äkinqä änyä maññqä epiyä iqua, qu iunji kukñuä quvqä hiñgi ätätqänä. Mä hiveqä-yaqueqä hiqiyqä kñuä maeqä iqua enqä-pa, qu quwqä kñuinä indqänäpiyä dunä imäkäpiyitanji, qui aanä quvqä imäkmbnä.

11 Oänä! Qu qañi, huänqä Kenä iqu† äukqeu äwätqänä. Itanğa Balamä iqu‡ knui mbqenqänä ämetä ikqä-pa, nätmatqä äki-äkitanä mbqä meqeunqä imäkqänqe, qu näwi imäkmbu äpmenä. Itanğa Kora iqu§ Goti Iquenj hngisanä itquetäqeta qui imäkngqä-pa, qu-pqe qui asä ii imäkmbnuwi.

12 He naqä-hnqunä ipu hiqä-hiuänqä enyätä, ymisanä bnqä aquvä qänğanquwänğa, ämaqä iinjä iqua, hesä anä äqänäpu, quwqä-quwänqänä indqänäpu, ymisanj womba miqä yaqäpiqä ipiyi, iutanj hiqä aquväqñqä iunj, kukuewä ae itmäkquwä enqä-panä iquayi. Qu qäukuä zä, piyä maeqä etanji, yunui ämamäutñqä-panä, ga ämaqeu yätamäkqä mäwqä itqänuwä iquayi. Ga qu ze, kiqä häukuä qäyqänğanj, häukuä maqiyqä etanngqenqä, ämaqe, kiqä hukä bu qäsä äyakuwitanj, ga äpäkonqce, hnquaqu e äpäkonquwä-panä iinjä iquayi.

13 Itanğa eqä huakä yäyänj ämnga äpeyätä, suetä äqäyätäqänğa, hinoqukuä eqä yäpä mämä äwiñqe, haqänngisanqä äma äpeyätñqä-pa, suqä quvqä ämaqä iinjä iqua womba miqä imäkätqänuwä, quvqe quwqä knuä-äwqeuta ätnänä iqi timäunä. Itanğa ämaqä iinjä iqua, qätäqueqä heawiqä imä qañä hinqi ikitqänuwä-panä iinjä iquayi. Iwä Goti Iqu ämaqä iquaunqe, anä hea ique-ique pmetpnuwänqe, hea mämanäwiqe, näwi imäkekqe.

14 Ämaqä asä iinjä iquaunqe, Atamä iquesa

---

† 1:11 Ipäqäkqä 4:1-16 ‡ 1:11 A Täuqä 22:5-24:25; 2 Pitä 2:15
§ 1:11 A Täuqä 16:1-46

ti eqaŋi, 7 ekqä Inokä iqu, suqä hanä-iqä wimeninŋenqä hinuä ätätä tii ätäänqe. “Qätä nyipu! Naqä Iqu, enätqä Iqueqänänä anjä kuapänänä-tänä iquatä quvepänqiyä. ¹⁵ Iqu ämaqä eeqänänä kuknuä ämitätä, iwäsäutä, itanğa ämaqä Ique hŋgisa itquepu, suqä quvqä itqänuwä iquauŋqe, quwqä suqä quvqä itqänuwinqätä, kuknuä quvqä Iquenyqä ätätqänuwinqätäni, näqŋqä qäyä mapŋqä, qunŋi hanä-iqä naqänänä meqänŋgisa mäwqatäninŋä quvepänqiyä” ätäänqe.

¹⁶ Ämaqä iinä iqua, hea ique-ique nätmatqä hnjuahnjuawimeqanŋqenqe, äwqä quvqä änyäpu, kuknuä ämaqä dunqä ämamäutqänä. Qu qänaknäni, suqä quvqä quwqä kŋuä-äwqeunä witanŋqgeunä itqänä. Qu kuknuä hämä-hämänä ätäpu, quwqä yoqe, haqeu ämaenätqänä. Ga äwinŋä iquauqä iunä qänaknä wipŋqenqä kuknui, miiqä-eqä-nyqä iquanä ätuätqänä.

Quuvqä heqiyqä a yänänäqŋqä äqätpu, iunä imäkŋga peyqäpŋqenqä

¹⁷ Inäqe, ŋqä nyämaqä kiinjä änyinätŋqä iquenä, kuknui, ämaqä, neqä Naqä Jisasi Kraisi Iqu, kuknuä awä tuäkiqäpŋqä ändowatkqä iqua, nätmatqä qänaki timäutŋqenqä ätäpu ekuwinŋä, kŋuä mapiyä. ¹⁸ “Hea yäpakä iqu timäutŋqä itäqänŋaŋi, ämaqä kuknuä naqä-qakuinŋä tä-säwqä ipu, Goti Iquenŋi hŋgisa itquepu, qänaknäni äwinŋä quwqä dunä iqä iqua, timäupnuwiqä” äyä etkuwi. ¹⁹ Dŋä Äŋguä Iqu qutä mäpmeqä etanŋi, qänaknäni, kŋuä

indqänqä ämaqä qua täutañä iquauçenä ipu, ämaqä huizi du awä qäyäpatmbñqä imäkqä iquayi.

²⁰ Inäçe, ñqä nyämaqä kiinä änyinätñqä iquenä, he Dñä Änguä Iqutä anä äpmepu, Goti Iquenyqä tääqä ätqa äwäpiyitañi, quuvqä heqiyqä Goti Iqu etapqe, a yänänäqñqä äqätpu, iunä imäkñga peyqäpñqe. ²¹ He neqä Naqä Jisasi Kraisi Iqu, Iqueqä qeqä imänqeuta, heñi häñä hea ique-ique pmeqä hetapäninçä hiñuä äqämbu äpmapu, Goti Iqu henyñqä äwinyänqä iunä pmetpñqe. ²² Ämaqä ‘quuvqä heqämqändiyä, ä maeqiyqä imqändiyä?’ kñuä ävätñqä iquauñqe, qeqä hetätñqe. ²³ Itançga tä maisquä duñqä uwqançpçä iquauñi, huätä maçänä itmepu, häñä iqumuätpñqe. Ga huiziquauñqe, qeqä ätumuäkäpu yätamakqä äväpiyänçanñi, zätä çäsä ipu, ipñqe. Goti Iqueqä hiñuä iqinñi, qu çänaknänñi suqä kiyä mätqä iu itqänuwä-çae, quwqä çäkämä-pçä kiyä mätqä ençä-çae, he-pqe, kiyä inä emätqñqä, zätä çäsä ipñqe.

Ne Goti Iqueä yoqe, haqeu maetunçuençä

²⁴ Goti Iqu, he qua iqi mäpäknqä ipñqä äñguänä ämeyätä, he suqä quvqä maeqä, aañä yeeqänänä ipu, Iqueä yoqä naçänänä etañgi äqämbu tqäpñqä, etma uwqä Iquvi. ²⁵ Iqu Goti Kiqä-kionänä-qu äpme, neqä Naqä Jisasi Kraisi Iquesanñi, neñi ançumä Häñä Inequmuätqä Iquvi. Ne Iqueä yoqe, haqeu maetunçue. Iqu yoqä aañä naçänänä-tänä-qu eä, ämiqä naqä iuqä Naqä-qu eä, ga yänänäqñqä

naqänänjä äme, nätmätqä eeqänänjä iuqä Ämiqä
Naqä Iquvi. Iqu qänğanänqä, ä tänğanqä,
qänakndanqä, ii äpmäka wätäniqe. Ii naqä-
qakuä eä, qäyä äpmetänä.

Goti Hanjuwä Iqueqä Kuknui
The New Testament in the Menya language of Papua
New Guinea

Nupela Testamen long tokples Menya long Niugini

copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Menya

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2021-07-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 5 May 2021

b1d968ea-da2d-5306-b214-e238bbf38aac